

Sis mesos de presó han afectat molt Maria Antònia Munar, físicament i anímicament: abans declarava la seva innocència, ara està disposada a confessar.

El passat 28 de febrer Maria Antònia Munar va sortir per unes hores de la presó, per anar als jutjats de Palma, citada pel jutge instructor del *cas Can Domenge*: la investigació de presumptes irregularitats comeses per la cúpula que governava el Consell de Mallorca, d'Unió Mallorquina, quan el 2006 va convocar un concurs per vendre un solar públic –que dona nom al cas– i construir-hi habitatges de gran luxe. Un projecte que finalment quedà truncat perquè una de les empreses perdedores –Núñez i Navarro– portà tot el procés als jutjats.

Dies abans de la compareixença, Munar havia intentat, mitjançant el seu missger, que pogués declarar dins l'establiment penitenciari, a través de videoconferència. Al·legava que als jutjats l'esperarien els mitjans de comunicació i que tal cosa li suposava una pena afegida, un escarni públic del tot gratuït. Però el magistrat no acceptà la tesi. A Munar no li quedà altre remei que fer allò que havia volgut evitar. La *desfilada* davant de les càmeres de televisió i de fotografia. Van ser poques passes entre el furgó policial i l'ascensor que la portà al despatx del jutge. Prou, però, perquè s'immortalitzés el nou aspecte de la dona que durant dècada i mitja va ser la més poderosa de la política mallorquina i balear. Una aparença, la d'ara, extremadament desmillorada, que poc o gens recorda la de la coqueta líder que la primera feina que feia cada de matí era anar a la perruqueria –can Llongueras, de Palma– per arreglar-se. En una entrevista concedida a aquest setmanari durant el primer –1995-1999– dels seus tres

Sis mesos a la presó han afectat Maria Antònia Munar, com es palesa a les fotos; abans proclamava la seva innocència i ara vol confessar la culpabilitat.

mandats –1995-2007– en què va ser presidenta del Consell, a la pregunta de per què tenia tanta obsessió per l'aspecte, contestà que “mentre que a un home polític no se li retrau mai si va mal arreglat, a una dona política no se li perdona”. En aquells anys els seus companys del Pacte de Progrés –aliança entre PSOE, PSM i UM, amb el suport extern d'Esquerra Unida– feien bromes sobre el fet que amb ella era impossible fer una reunió abans de les deu del matí, a causa de l'obligada visita a la perruqueria.

Sempre molt zelosa de la seva imatge, mai no apareixia en públic sense anar perfecta. L'elegància i sobretot el luxe eren el seu segell característic. En certa ocasió el diari *El Mundo-El Día de Baleares*, molt crític amb UM i especialment amb Munar, calculà que un dia qualsevol podia dur a sobre –entre sabates, vestits, complements i joies– vora 100.000 euros, quantitat que a les jornades de fred d'hivern s'incrementava en uns 20.000 més, que era el cost en botiga de l'abric de visó que solia lluir habitualment. Encara que fos un càlcul massa elevat –i si ho fos, no ho seria en excés– dóna idea de com conreava la imatge de distinció.

Res quedava el 28 de febrer passat, després de mig any rere els barrots del presidi, d'aquella Munar elegant i glamurosa dels anys d'esplendor. Les dues fotos que acompanyen aquest text palesen en quina mesura l'ha afectada la reclusió forçosa. Enguany complirà 59 anys, però sembla més vella. El rostre, abans sempre tan maquillat, avui està recorregut pels solcs no sols de la maduresa vital sinó de la desesperació. Els ulls brillants i desafiadors d'un temps han deixat pas a una mirada sense lluïssor, perduda, temerosa i tot.

Judici amb jurat. Si el seu present és dolent, pitjor pot ser el futur, tant l'immediat com a mitjà termini. Perquè està imputada en sis casos més que s'estan investigant i que podrien acaramullar-li, en cas de condemna, bastants més anys dels que ja té a sobre: una pena ferma a cinc i mig –que és la que ha començat a complir– i una altra a sis que espera la confirmació o rectificació del Tribunal Suprem.

Una de les instruccions judicials en marxa és la segona peça del *cas*

Munar vol negociar i els seus advocats ja han celebrat dues reunions amb la Fiscalia

Can Domenge –la primera li va valer la citada condemna a sis anys–, en la qual se l'acusa de suborn. L'empresari guanyador del concurs de Can Domenge abans referit, Ramon Sanahuja, propietari de la promotora immobiliària i constructora catalana Sacresa, ha confessat davant del jutge que, per guanyar, en efecte va donar 4 milions d'euros als dirigents d'UM. Altres acusats de la cúpula del partit ja desaparegut, com són Miquel Nadal –vice-president del Consell en el moment dels fets, així com número dos de Munar– i Bartomeu Vicens –antic responsable d'urbanisme de la institució i ex-secretari general de la mateixa formació política–, han confessat haver rebut els diners de Sanahuja. I això deixa l'ex-presidenta en molt mala situació per enfrontar-se al judici, que serà amb jurat popular. Atesos els precedents de polítics illencs jutjats per aquest sistema de justícia popular –Jaume Matas i Javier Rodrigo de Santos–, ambdós considerats culpables, tot indica que el futur de l'ex-presidenta del Consell s'enfosquirà més en breu termini.

A banda, li esperen cinc casos més en els quals està imputada. Segons les fonts jurídiques consultades per aquest setmanari, tenint en compte els 11 anys i mig que ja li pengen sobre les espatlles i els processos que té pendants, fàcilment pot esperar una suma de condemnes que superi els vint anys, que és el màxim que es pot passar a presó.

Justament pel fet de tenir un horitzó tan negre, l'ex-política mallorquina ha donat ordres de canviar d'estratègia de defensa. Ara segueix les passes que ja va transitar el seu antic home de confiança personal i política, Bartomeu Vicens. Negociar un pacte amb la Fiscalia per reduir tant como sigui possible el seu futur carcerari.

Pacte amb la Fiscalia. Vicens va arribar a un acord amb el ministeri públic per evitar que la seva dona entrés a presó –també està acusada en un altre cas de corrupció– i que d'aquesta manera les filles menors d'edat quedessin sense progenitors durant anys. A més, també aconseguí beneficis per a si mateix. Per exemple, durant les passades festes d'hivern va tenir, per primera vegada en tres anys i mig de tancament, un permís de 15 dies. A canvi, ha tornat doblers –uns 300.000 euros– dels que ingressà il·legalment i, sobretot, ha acusat la seva antiga amiga i cap polític. Un testimoni que resulta demolidor per a la defensa de l'ex-presidenta del Consell.

Ara Munar intenta també arribar a un pacte amb la Fiscalia. Des que fou acusada per primera vegada es va afartar d'explicar que era objecte d'una persecució política. Ho repetia davant qui la volgués escoltar. Fruit de la desesperació, i possiblement perquè veia ennegrir-se el futur a marxés forçades, envià una carta al secretari general del PSOE Alfredo Pérez Rubalcaba –publicada per *El Mundo* el passat novembre– en la qual li recordava que gràcies a ella i a UM els socialistes havien governat les Balears i que per això l'estaven perseguint, i li demanava que fes “alguna cosa” per “arreglar el problema”. Fins i tot després d'entrar a la presó, el 25 de juliol, insistia en la mateixa tesi.

Però mig any a la garjola l'ha feta canviar d'opinió. No pot acusar ningú, com va fer amb ella Vicens. Però té marges per negociar amb la Fiscalia, amb la qual els seus advocats ja han celebrat dues reunions. Segons el que ha transcendit, l'acord implicaria acceptar la culpabilitat, tornar a les arques públiques una important quantitat de diners, uns cinc milions d'euros i aclarir tots els detalls que li falten a l'acusació per tancar les investigacions pendants. A canvi, la Fiscalia demanaria les penes en els nivells més baixos i no els més alts per a cada delictes que encara s'ha de jutjar, i sobre el conjunt de condemna que li quedés obtindria els beneficis penitenciaris previstos a la llei.

De moment, no hi ha acord.

Miquel Payeras